

Közel ötésztendei tárgyalások, fővárosi és belügyminisztériumi tanácskozások után, az új Fővárosi Könyvtár eljutott legvégső stádiumához: a megnyitáshoz. A régi Károlyi-utcai épület most már örökre bezárult a könyv barátai előtt és az a por, ami hosszú időn keresztül ott lerakódott, tovább emelkedhet, nem fog már senki sem törődni vele...

Vajjon néhai Frank Ignác professzor gondolta volna-e a negyvenes években, hogy a Pest városának adományozott tizezer kötetnél is nagyobb könyvtára így megnövekedik és nyolcvan év után ily művészi, remek épületben talál majd elhelyezést?... Hosszas tárgyalások után, a múlt század utolsó évtizedeiben, Toldi László főlevéltáros és Körössy József statisztikai igazgató előterjesztései alapján tárgyalták a felállítandó könyvtár szervezésének módozatait. Nem sokkal később, a város tanácsának javaslatára, elhatározta a közgyűlés, hogy a Tisza Kálmán-terén építtet egy közművelődési épületet, ahol a könyvtár is elhelyezést nyerhet. Ez a terv nem vált valóra, részben a háború és más okok miatt és beköltözködött, az akkori tervek szerint is ideiglenesen, a Károlyi-utcai

elemi iskola átalakított helyiségeibe.

Ettől kezdve itt volt a könyvtár, míg most, tizennyolc esztendő után, a Baross-utcai parádés Wenckheim-palotában talált végleges elhelyezést.

Enyvvári igazgató az építkezésről és a könyvtár működéséről

Egyetlen-egy szoba van ebben a pompásan berendezett épületben, ahol feltűnően nagy a puritánság, egyszerű, letompított minden, sehol különösebb dísz, vagy stukkó és ez az igazgató szobája. Enyvvári Jenő birodalmában a pénteki délelőttön alig volt pár nyugodalmas perc. Állandóan szólt a telefon és az érkezők közül egyik a másikat követte, de végül mégis csak sikerült félrevonulnunk, kevéske beszélgetésre.

— Látja, én nem érek rá pihenni, — mondja mosolyogva és beszélni kezd kedvencéről, a könyvtárról. — Mindenekelőtt a költségekre akarok rátérni, ami talán sokakat fog érdekelni. Az épületet *hét-nyolcvanpengőért vette meg a város*. Az átalakítási költségek *hatszáz-*

kilencvenezzer pengőbe kerültek, a butorok, a vasállványok és a kőművesmunka közel háromszázezerbe. Ezek így elég summás összegek, de ha meggondoljuk, milyen kulturális missziót teljesít egy ilyen könyvtár, akkor ez az összeg nem sok... Érdemes megemlíteni a könyvtár múltévi forgalmát,

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

A Wenckheim grófok palotájában kedden nyílik meg az új Fővárosi Könyvtár

Szerző:

Cím:

Forrás:

Könyvtár *Magyarországi*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

1937. W. 18.

Osztályozás

027.42

Idő:

" 1937 "

Személy:

F

ami kitűnően bizonyítja, milyen nagy nálunk a könyv iránti szeretet. *Egy milliónál is több kötetet olvastak el és az olvasótermekben százezerköztized részét is több fordultak meg*. A könyvbevásárlás pedig harminchétezeröttszáz kötetet tett ki. Képzeld csak el, mit jelentenek ezek a számok, ha összehasonlítjuk az 1914-es adatokkal, ahol például csak száznyolcvankilenc ezer kötet szerepel a kiadott könyvek nyilván-tartásában...

Majd elmondta Enyvvári, hogy az új épülettől nagyon sokat várnak. Valószínűleg sok külföldi látogató is lesz, de ami a legfontosabb, a hazai tudósok, egyetemisták és könyvbarátok nagyon könnyen tudnak majd itt dolgozni, hiszen minden a legmodernebbül van felszerelve, a kutatótermek, az egész technikai berendezkedés, minden.

Diszes termekben sorakoznak a kötetek és a könyvtár régiségei

A Wenckheim grófok bizony nagyon pazarul bántak ezzel az épülettel. Ahogy járunk a folyosókon és a termeken át, az az érzésünk, mintha a királyi palotában sétálnánk. Mindenütt díszes stukkók, aranyozott falrészek, remek, kandallószerű kályhák, hatalmas ezüst csillárok, melyek szinte szikráznak az ablakon átverődő nap fényében. A kartotékszoba és a két olvasóterem elégáns tónusa, angolos hangulata bizonyára sok szegény, nehéz sorban élő könyvtárlátogatót fog megfélemlíteni. Gondoltak erre többen, hogy nem éppen megfelelő egy ilyen rettentően diszes épület a könyvtárak

megszokott, egyszerű, kicsit szürke tónusánál, de — mint mondják — ezen nem lehet változtatni, hiszen a díszítések leszedése nagyon sok pénzbe került volna. Így azután meghagytak mindent, úgy, ahogyan volt a grófok idejében és csak a tükröket, goblekkel díszített falakat változtatták meg.

A fővárosi könyvek, illetőleg a régiségek terme egyike a legszebbeknek. Az üvegvitrinekben és asztalokban régi, nagyon régi könyvek sorakoznak. Inkunábulumok, közel százeztendős szinlapok, meghívók, sőt még egy névjegy is található itt. Ezek a könyvek nagy értéket képviselnek. Az egyik asztalban van elhelyezve, például, a híres *Shedel-krónika* latin- és németnyelvű kötet, mely *Mátyás* király idejéből származik és benne a világ akkor ismert főbb városai vannak megörökítve. Közötte *Buda* első rajza, a régi *Mátyás*-korabeli vár és a *Várhegy* lejtőjével. Itt található a *Zsigmond-*

korabeli Schrott-krónika is, a főurak és főpapok címerével, valamint a pálos szerzetesek első breviáriuma, több esztergomi miscskönyv, melyet a budai könyvárusok adtak ki együttesen. A szekrényekben színes kötetek, pergament és kutyabőr a kötésük. Az egyik különösen feltűnik élénk színével, ez a *Cronica Hungaria*. Megtalálható még ebben a teremben *Temesváry Pelbart* könyve, *Hacket* két *Missaleja*, *Thuróczy Krónikája* és a legrégebbi kötet, 1475-ből. *Aeneas Silvius* (Gyula pápa) munkája, ahol először van szó *Hunyady László* kivégzéséről.

Ennek a teremnek a szomszédságában van a keleti gyűjtemény. Körbe magas áll-

ványok, rajtuk szép sorrendben a könyvek, ezrével. Ennek az osztálynak az irányítója *Zajthy Ferenc* a közismert kutató, aki minden igyekezetével azon van, hogy bővítse.

növelje ezt az értékes gyűjteményt. Figyelme annyira kiterjed, hogy a kötetek még külön vannak regisztrálva. Például, ha valaki kínai közgazdasági adatokat akar, akkor több olyan kötetet is kaphat, melyek nem közgazdasági vonatkozásúak, de egy-két fejezetükben ezt a kérdést is tárgyalják.

A pénteki sajtóbemutatón megjelent *Liber* alpolgármester és *Némethy Károly* kulturatanácsnok, akik *Enyvvári* igazgató társaságában fogadták a napilapok kiküldötteit. *Liber* Endre beszédében hangoztatta, hogy nyolc évtized küzdelmeinek eredménye a mostani új fővárosi könyvtár...

Az érdem pedig *Enyvvári* Jenőé, aki nem kimélve semmi fáradságot, minden igyekezetével azon volt, hogy méltó helyiséget kerítsen a kultúra fegyverének, a könyvnek. A könyvtár új épületét kedden nyitják meg a közönség előtt.